

Stjepan Hršak: Nisam sudjelovao u likvidaciji 25 svećenika u Macelju

Piše: Ante Milković

Foto: Ante Milković

Stjepan Hršak koji je pod istragom kaže kako je doznao da je 18 svećenika netko odao i da su poslani na Macelj gdje su i streljani

ZAGREB - Bivši partizanski komandant, 89-godišnjak Stjepan Hršak, s kojim smo danas razgovarali u njegovu stanu na Tuškancu, odlučno je negirao da je 1945. godine likvidirao 25 svećenika i bogoslova na Macelju.

Prema informacijama Jutarnjeg lista, upravo je Hršak predmet istrage MUP-a i Državnog odvjetništva zbog likvidacije 25 svećenika i bogoslova iz Zagreba. Hršak kaže kako je 1992. bio pod istragom zbog tog slučaja, no dodaje da je okružnom sucu tada rekao kako nema veze s tim ubojstvima, pa su sve prijave, kaže Hršak, bile povučene.

Nekoliko puta odlikovani partizan i kapetan prve klase danas nije ni znao da je opet postao predmetom istrage Ministarstva unutarnjih poslova jer s njim, tvrdi, nitko iz policije i Državnog odvjetništva nije već 16 godina razgovarao.

Oslobadali Krapinu

- Početkom svibnja '45. godine ja sam sa svojim bataljunima oslobodio Krapinu i njezinu okolicu. Nismo imali nikakvih problema jer je 90 posto Zagorja bilo uz partizane. Nakon ulaska u Krapinu imao sam deset zarobljenih domobrana i nikom od njih nije vlas kose s glave pala.

Dio sam pustio na slobodu, a dio zarobljenih sam po naređenju poslao na sud u Varaždin. Nikakve svećenike ja nisam vidio - rekao je Hršak, koji se u lipnju 1945. otišao razdužiti u Zagreb. Ipak, kaže kako je poslije u novinama pročitao da su partizani ubili neke svećenike. Hršak je tada, kaže, od suboraca doznao cijelu istinu.

- 18 je svećenika početkom ljeta s četnicima i ustašama bježalo iz Širokoga Brijega. Kada su došli do Krapine prije nego što sam je osvojio, svećenici su se odvojili te su se sakrili u samostan. No, netko ih je dešifrirao i odao pa su ih uhapsili i poslali na Macelj gdje su ih strijeljali - rekao je.

Ispitivali sumnjive

Hršak, koji je nakon rata radio u MUP-u gdje je bio pomoćnik načelnika za opću upravu, kaže kako ga tijekom Jugoslavije nije nitko ispitivao o tome do 1992. - Tom Živičnjaku, imena se ne sjećam, spasio sam život. On je bio njemački špijun i kada smo ga uhvatili, htjeli su ga strijeljati, no ja sam rekao da ne može. I onda početkom 90-ih on mene prijavi da sam ubijao neke popove. To je pokvarenost - rekao je Hršak.

Na pitanje zna li tko ih je ubio odgovora kako nema pojma, prošlo je puno godina. No, kaže kako je nakon osvajanja Krapine dobio naredbu da u grad mora primiti jednu četvu partizana iz Varaždina. Hršak kaže kako im je predsjednik kotara dao prostorije tamošnje škole u kojoj su zapovjednici ispitivali domobrane, ustaše i sve ostale sumnjive.

Zapovjedao je i Franji Tuđmanu

U jednom od Hršakova dva bataljona neko vrijeme se borio i tada mladi Franjo Tuđman. Hršak kaže kako se nije baš iskazao pa su ga ubrzo maknuli iz "zagorskog odreda", kako su zvali vojnu formaciju kojom je zapovjedao Hršak.

Mesić: Zašto su istrage tajne?

Predsjednik Stjepan Mesić na današnjem primanju građana u predsjedničkom uredu ponovno je napao informativne razgovore koje MUP odnedavno vodi s partizanima osumnjičenima da su počinili ratne zločine nakon Drugoga svjetskog rata.

Mesić kaže kako mu smeta što se te istrage već nekoliko godina vode netransparentno i u tajnosti.

- Treba vidjeti tko to inicira i tko provodi taj postupak odnosno moramo znati tko je optužen i o kakvu se zločinu radi. Ako se radi o materijalima komisije Vice Vukojevića koja je utvrdila svega desetak mrtvih u Jasenovcu, onda možete misliti koliko je to vjerodostojno. Ratni zločin nikad ne zastarijeva, ali ako se radi o borcima NOB-a, nema potrebe za tajnošću - rekao je danas Mesić.

Predsjednik Mesić komentirao je danas i prosvjed u Zagrebu kojeg ne smatra spornim, već NDH nostalgijare.

- Nezavisna država Hrvatska nastala je tako da je 400 koljača došlo do Karlovca i bez referenduma i glasovanja proglasilo državu. Da nije bilo Tita odnosno da se Hrvati nisu priklonili antifašizmu, vratio bi se kralj Petar Karađorđević, a u Hrvatsku bi došao njegov ministar Dražen Mihajlović i Hrvata bi nestalo. Dio bi četnici poklali, dio bi pobjegao, a dio bi se asimilirao - rekao je Mesić. (A. Mi)

JUTARNJI LIST 11.2.2008., Događaji dana

Partizanski zločinac živi u Zagrebu

Piše: Ivan Zvonimir Čičak

Istražitelji u Maceljskoj šumi

ZAGREB - Sigurnosno-pravosudne institucije počele su sveobuhvatnu istragu o ratnim zločinima koji su se dogodili poslije Drugog svjetskog rata.

Na tome su u vrijeme Tuđmanova režima radile "komisije" kojima je zapravo cilj bio što bolje prikriti zločine nakon Drugog svjetskog rata, budući da su neki od izvršitelja i nalogodavaca zločina ne samo živi, nego su u to vrijeme bili u hrvatskoj vlasti.

[Piškulić \(SABH\): Uznemiravanje naših članova](#)

Hrvatske službe zadužene za ovu materiju rade već nekoliko godina i polako dolaze do konkretnih rezultata. Tako je samo u podnožju Zagrebačke gore, od Kašine do Podsuseda, otkriven veliki broj masovnih grobnica građana Zagreba koje su likvidirali Titovi partizani odmah 1945.

Grobnice po Zagrebu

Grobnice se nalaze u Dotršćini, Maksimiru, na Kanalu (Folnegovićevo naselje), ali i u drugim dijelovima Zagreba. Samo u Zagrebu je 1945. po kratkom postupku, likvidirano između 5 i 6 tisuća osoba, i to ne ustaša, budući da su se oni s ostacima poražene Pavelićeve vojske povlačili prema Bleiburgu.

Posebno je vođena istraga oko lokacije Macelj, gdje su Titovi partizani likvidirali nekoliko tisuća civila. Radilo se uglavnom o civilima koji su se povlačili prema Mariboru, a koje su partizani zaustavili i likvidirali u šumi u neposrednoj blizini autoceste. Tamo je nedavno otkriven i spomenik s križem. Međutim, prema našim podacima, posmrtni ostaci ovih nesretnika još nisu pokopani. Nedavno je obavljena fotografija na kojoj se vide posmrtni ostaci ubijenih na Maclju, koji se nalaze u Odjelu za sudsku medicinu na Šalati - u crnim vrećama za smeće.

Likvidacije bez suđenja

Među ubijenima bilo je i 25 svećenika i bogoslova iz Zagreba. Svi oni ubijeni su na taj način da su bili prisiljeni kleknuti. Potom im je u zatiljak pucao partizan S. H. (podaci poznati uredništvu), koji je još živ i živi u elitnom dijelu Zagreba. Prema našim podacima, on je osobno predmet obrade MUP-a i Državnog odvjetništva.

Policija istražuje i druge lokacije, Karlovac, Bjelovar i još neke, za koje ima i materijalne dokaze. Među likvidiranim osobama uglavnom su bili civili, brojne žene i djeca, te manji broj domobrana za koje nije bilo nikakvih dokaza da bi na bilo koji način sudjelovali u zločinima tijekom Drugog svjetskog rata. Frapantan je podatak da su hrvatske sigurnosne

službe otkrile dokument iz 1948. iz kojeg je vidljivo da su u tadašnjoj OZni raspisali nagradu za onoga tko se posebno iskaže u likvidaciji klasnog neprijatelja.

Zanimljivo je i da je ova vijest o istrazi ratnih zločina poslije Drugog svjetskog rata procurila u javnost upravo dan uoči organiziranja prosvjeda na zagrebačkom Kazališnom trgu, koji nosi ime Josipa Broza Tita. Dio Zagrepčana traži da se upravo zbog toga ovom trgu vrati njegovo povijesno ime te da se ukloni Titovo.

Tim povjesničara

Prema procjenama stručnjaka koji se bave ovom materijom, na području bivše Jugoslavije Titovi su partizani i novouspostavljene komunističke vlasti likvidirale oko 200.000 ljudi koji su bili označeni kao klasni neprijatelji, među kojima i dio poraženih vojnika različitih režima s područja bivše Jugoslavije, od ustaša do crnogorskih četnika i slovenskih belogardejaca, a koji su likvidirani bez ikakvog suda po kratkom postupku. Tužitelji su oformili tim povjesničara koji će im pomagati u radu na utvrđivanju dimenzija zločina nakon Drugog svjetskog rata. *f*

2008-02-12,

Događaji dana

Datum objave 08.02.2008, 18:35

Zadnja izmjena 08.02.2008, 18:35

Događaji dana

Piškulić (SABH): Uznemiravanje naših članova

U siječnju su dva naša člana u Zagrebu i Glini krim policajci ispitivali kojim su postrojbama pripadali i kakav im je bio ratni put tijekom Drugog svjetskog rata - rekao je član Izvršnog odbora SABH Krešimir Piškulić. Tražen im je i popis članova SABH, kaže Piškulić.

Kako je naveo, delegacija SABH izvijestila je o tim ispitivanjima i predsjednika Mesića. Piškulić smatra da je riječ o uznemiravanju starijih ljudi, od kojih je jedan i slijep te su u vezi s tim uputili i prosvjed ministru unutarnjih poslova Berislavu Rončeviću. (□ V. Vurušić)